

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2024

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Bulgaria privind constituirea în Republica Moldova, orașul Taraclia, a sucursalei Universității din Ruse „Angel Kanchev”, Republica Bulgaria, semnat la Chișinău la 26 martie 2024

În temeiul art. 14 alin. (4) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Bulgaria privind constituirea în Republica Moldova, orașul Taraclia, a sucursalei Universității din Ruse „Angel Kanchev”, Republica Bulgaria, semnat la Chișinău la 26 martie 2024.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Ministrul educației
și cercetării

Dan Perciun

LEGE**pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Bulgaria privind constituirea în Republica Moldova, orașul Taraclia, a sucursalei Universității din Ruse „Angel Kanchev”, Republica Bulgaria, semnat la Chișinău la 26 martie 2024**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se aprobă Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Bulgaria privind constituirea în Republica Moldova, orașul Taraclia, a sucursalei Universității din Ruse „Angel Kanchev”, Republica Bulgaria, semnat la Chișinău la 26 martie 2024.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe va notifica Guvernului Republicii Bulgaria aprobarea Acordului menționat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Argumentarea oportunității
aprobării Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Bulgaria
privind constituirea în Republica Moldova, orașul Taraclia, a sucursalei Universității din Ruse
„Angel Kanchev”, Republica Bulgaria, semnat la Chișinău, la 26 martie 2024

A. Descrierea tratatului

1. Informații generale

Una dintre prioritățile Ministerului Educației și Cercetării pe dimensiunea învățământului superior este promovarea internaționalizării acestuia, cu accent pe fortificarea capacităților umane și instituționale ale universităților.

În scopul redresării situației în cadrul Universității de Stat „Grigore Țamblac” din Taraclia, Ministerul Educației și Cercetării, în ultima perioadă, a purtat discuții cu partea bulgară, privind identificarea unei soluții optime pentru soluționarea aspectelor legate de calitatea educației în cadrul acestei instituții. Discuțiile din ultima perioadă dintre Părți au conturat ideea transformării Universității de Stat „Grigore Țamblac” din Taraclia, în sucursală a Universității din Ruse „Angel Kanchev”. Un proiect de Acord în acest sens a fost avizat la ministerele de resort în anul 2020. Având în vedere pandemia Covid-19 care a urmat în acea perioadă, dar și lipsa unui consens privind forma juridică de organizare a noii instituții, procesul a fost tergiversat. Ulterior, Ministerul Educației și Cercetării a reluat procesul de comunicare la subiect și, de comun cu autoritățile naționale, au fost identificate normele juridice naționale care oferă o soluție fezabilă pentru această speță. Astfel, Acordul respectiv a fost semnat la 26 martie 2024.

Acordul este un tratat internațional de nivel interguvernamental. Acesta are o structură clasică și este constituit din titlu, preambul și 21 de articole incluzând dispozitiv și clauze finale.

2. Informații privind conținutul tratatului

Obiectivul de bază al Acordului este crearea în or. Taraclia, Republica Moldova, a unei sucursale a Universității din Ruse „Angel Kanchev”, Republica Bulgaria. Această sucursală va fi o subdiviziune separată a persoanei juridice, situată în afara sediului acesteia, fără personalitate juridică, care va avea aparența permanenței, propria conducere și dotarea materială necesară pentru a desfășura o parte sau toate activitățile persoanei juridice și care va avea propriul regulament de activitate. Universitatea de Stat „Grigore Țamblac” din Taraclia se va lichida, iar drepturile și obligațiile acesteia vor fi transmise Universității din Ruse „Angel Kanchev”, în conformitate cu art. 4 din Acord.

La încheierea tratatului, părțile s-au bazat pe prevederile *Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Bulgaria cu privire la colaborarea în domeniul învățământului, științei și culturii*, semnat la Sofia, 17 mai 1993.

Acordul a fost încheiat pe o perioadă nedeterminată, concomitent acesta va putea fi denunțat în conformitate cu prevederile art. 21.

Prin acordul comun al Părților, Acordul va putea fi modificat și completat, prin încheierea unor protocoale adiționale. Aceste protocoale vor constitui parte integrantă a prezentului Acord și vor intra în vigoare în conformitate cu prevederile art. 21 al Acordului.

Fiecare dintre Părți va putea să denunțe Acordul, cu condiția informării în scris, prin canale diplomatice, a celeilalte Părți despre această intenție.

B. Analiza de impact

1. Informații generale

Încheierea și implementarea Acordului are drept scop îmbunătățirea calității educației și formării profesionale pentru tinerii din sudul țării. De asemenea, se vor îmbunătăți condițiile de muncă pentru profesori, precum și vor fi atrase investiții în baza tehnico-materială a entității nou-create. Pe lângă acestea, se vor diversifica programele de studii și va crește calitatea acestora; absolvenții vor

primi diplome de studii la specialități acreditate și recunoscute în Europa, se va asigura procesul de internaționalizare și deschidere spre cooperarea cu universități din afara țării.

Este de menționat, că autoritățile bulgare au sprijinit în mod plener Universitatea de Stat „Gr. Țamblac” din or. Taraclia în temeiul *Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Bulgaria privind acordarea asistenței Universității de Stat din Taraclia, Republica Moldova, semnat la Chișinău la 30 septembrie 2004*. Sprijinul respectiv a vizat: oferirea de burse studenților Universității, donații de carte, calculatoare, delegarea profesorilor din Bulgaria pentru predarea unor module în cadrul Universității, în special în limba bulgară și formarea cadrelor didactice din cadrul Universității.

Discuțiile privind crearea unei sucursale a Universității din Ruse „Angel Kanchev” în or. Taraclia au fost purtate prin canale diplomatice între cele două Părți. În cadrul schimbului de opinii la acest subiect, dar și pe parcursul unor vizite oficiale ale delegațiilor Ministerului Educației și Științei din Bulgaria în Republica Moldova s-a constatat următoarele: Legea învățământului superior a Republicii Bulgaria conține prevederi care permit implementarea obiectivului de creare a unor sucursale (filiale) în afara țării. De asemenea, în conformitate cu art. 84 (*Filiale și consorții*, litera b) din Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, *instituțiile de învățământ din Republica Moldova pot obține statutul de filială (sucursală) a altor instituții de învățământ superior din țară sau de peste hotare*. Având în vedere faptul că prevederea de la art. 84, lit. b) din Codul educației nu a fost aplicată anterior, Părțile au decis reglementarea întregului proces de creare și funcționare a unei sucursale a Universității din Ruse „Angel Kanchev” în or. Taraclia printr-un acord, cu statut de tratat internațional. Proiectul Acordului a fost propus de către Partea bulgară.

Prezentul Acord include prevederi referitoare la faptul că Universitatea din Ruse „Angel Kanchev”, Republica Bulgaria, va crea o sucursală în Republica Moldova, în or. Taraclia, fiind definită noțiunea de sucursală. Proiectul de tratat stipulează lichidarea Universității de Stat „Grigore Țamblac” din Taraclia, Republica Moldova, iar drepturile și obligațiile Universității de Stat „Grigore Țamblac” din or. Taraclia care va fi lichidată vor trece la Universitatea din Ruse „Angel Kanchev” cu sediul în or. Taraclia, în conformitate cu legislația în vigoare. Administrarea patrimoniului statului Republica Moldova, aflat în gestiunea Universității de Stat „Grigorie Țamblac” din Taraclia lichidate se va reglementa de legislația Republicii Moldova.

De asemenea, Acordul conține prevederi referitoare la organizarea procesului educațional și științific la sucursala Universității din Ruse „Angel Kanchev” cu sediul în or. Taraclia, cadrele didactice implicate în proces, limbile de studiu în cadrul sucursalei și procesul de transfer al studenților din cadrul Universității de Stat „Grigore Țamblac” din Taraclia, care va fi lichidată, către sucursala nou creată.

După necesitate, toate detaliile legate de funcționarea sucursalei nou-create vor fi specificate în anexe adiționale la Acord, introduse în conformitate cu art. 20 din Acord. Este important să menționăm că partea moldovenească va avea de adoptat un act/acte normative pentru reglementarea procesului de transmitere Universității din Ruse „Angel Kanchev” a patrimoniului statului Republica Moldova.

Orice dispute care pot apărea la implementarea prevederilor Acordului, se vor soluționa prin consultări și negocieri între Părți.

Anterior nu au fost încheiate tratate cu obiect de reglementare similar.

2. Aspectul politic, cultural și social

Implementarea Acordului va crea oportunități pentru redresarea situației privind pregătirea cadrelor înalt calificate pentru economia națională, în special pentru sudul țării, care vor deține diplome recunoscute la nivel european. Fortificarea capacităților umane și instituționale în cadrul noii sucursale va impulsiona viața cultural-socială în sudul țării, va contribui la internaționalizarea învățământului superior, inclusiv prin participarea mai activă a sucursalei la proiecte internaționale și atragerea de studenți străini în sistemul educațional național.

De asemenea, tratatul va crea oportunități pentru realizarea obiectivelor specifice în domeniul educației; calitatea educației, dezvoltarea contactelor inter-umane, accesul la tehnologii

informaționale și pedagogii inovative de predare/învățare în învățământul superior. Implementarea tratatului va conferi un spor de imagine Republicii Moldova pe arena internațională și va fortifica dialogul și relațiile moldo-bulgare în domeniul educațional, științific, cultural și social.

3. Aspectul economic și de mediu

Implementarea tratatului va influența pozitiv viața economică din Republica Moldova prin funcționarea la sudul țării a unei instituții de învățământ superior moderne, prin diversificarea serviciilor prestate de universitate tinerilor din localitate și, nu în ultimul rând, stimularea tinerilor de a studia și activa în Republica Moldova. Implementarea acțiunilor prevăzute în Acord nu vor produce efecte negative asupra mediului înconjurător.

4. Aspectul normativ

Prevederile Acordului corespund priorităților naționale în domeniul educației și nu contravin Constituției Republicii Moldova, legislației și actelor normative naționale în vigoare. Acordul este compatibil cu prevederile Cartei ONU, cu alte tratate în vigoare la care Republica Moldova este parte, cu angajamentele Republicii Moldova asumate la nivel internațional și regional, precum și nu contravine legislației Uniunii Europene.

Totodată, având în vedere discuțiile cu partea bulgară în ajunul semnării tratatului și pentru a asigura o partajare echitabilă a responsabilităților ambelor părți ale Acordului s-a propus oferirea posibilității Părții bulgare de a folosi bunurile Universității de Stat „Grigore Țamblac” din Taraclia cu titlu gratuit, păstrând responsabilitatea de a suporta cheltuielile comunale și de deservire a bunurilor ce se propun a fi transmise în comodat.

Totodată, reieșind din faptul că o parte din studenții actualei universități sunt de altă etnie decât cea bulgară (și cel mai probabil la Universitatea „Angel Kanchev” din Ruse, Bulgaria, sucursala din Taraclia se vor înmatricula și alți cetățeni ai Republicii Moldova decât cei de etnie bulgară) se propune reglementarea posibilității de susținere financiară (prin comanda de stat) a instruirii cetățenilor Republicii Moldova care își vor face studiile la Universitatea „Angel Kanchev din Ruse”, Bulgaria, sucursala din Taraclia, în limita mijloacelor financiare aprobate.

În această ordine de idei a apărut necesitatea elaborării unei legi, care ar prevedea/reglementa anumite aspecte de implementare a Acordului, și anume:

- 1) Necesitatea planificării și oferii sucursalei Universității din Ruse „Angel Kanchev” cu sediul în or. Taraclia, unor locuri cu finanțare de la bugetul de stat al Republicii Moldova, conform planului de admitere (comanda de stat). Aceste locuri vor fi oferite pentru instruirea cetățenilor Republicii Moldova, de alte etnii, decât cea bulgară, la programele acreditate ale Universității „Angel Kanchev” din Ruse.; Or, Partea bulgară, coform legislației naționale nu va putea finanța, în afara țării, studiile cetățenilor de alte etnii decât cea bulgară.
- 2) Transmiterea, în comodat Universității „Angel Kanchev” din Ruse, Bulgaria sucursala din Taraclia, a patrimoniului Instituției Publice Universitatea de Stat „Grigore Țamblac” din Taraclia (prin derogare de la art.10 alin.(4) și alin.(6) din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deținerea proprietății publice).

Proiectul Legii menționate a fost avizat la ministerele de resort nr. unic 482/MEC/2024 și la ora actuală se află la Guvern pentru aprobare. În această ordine de idei, ambele acte legislative, Acordul semnat la 26 martie 2024 și proiectul de lege menționat, vor fi promovate concomitent pentru aprobare de către Parlament.

5. Aspectul instituțional și organizatoric

În scopul implementării prezentului Acord, Universitatea „Angel Kanchev” din Ruse, Bulgaria va crea o sucursală a unei universități din străinătate în R. Moldova. Această acțiune va fi realizată de către Universitatea din Ruse „Angel Kanchev”. Aceasta va fi o instituție cu trăsături de extraneitate, care va fi condusă concomitent de normele juridice naționale, bulgare și ale dreptului

internațional. Entitatea nou-creată va primi în folosința proprietatea statului Republica Moldova - patrimoniul Universității de Stat „Grigore Țamblac” din Taraclia.

Instituțiile responsabile de implementarea Acordului vor fi Ministerele de resort (educației) ale ambelor Părți și nu va fi necesar asigurarea cu noi resurse umane în acest scop.

La ora actuală Universitatea de Stat «Grigore Țamblac» are un contingent de circa 150 studenți, care studiază la 6 specialități din domeniul științelor pedagogice. Personalul academic angajat constituie 40 persoane, dintre care 14 sunt cumularzi, iar personalul neacademic-34 persoane, dintre care 2 cumularzi. Având în vedere faptul că proiectul de Acord prevede faptul că Universitatea din Ruse „Angel Kanchev” va asigura ca studenții Universității de Stat „Grigore Țamblac” să-și continue studiile la specialitățile la care au fost admiși în cadrul sucursalei nou-create, personalul didactic și personalul nedidactic al Universității de Stat «Grigore Țamblac» va fi păstrat, practic, integral.

În vederea implementării prezentului Acord nu va fi necesar participarea Republicii Moldova și a reprezentanților săi la anumite reuniuni și structuri internaționale.

În scopul de a facilita îndeplinirea obligațiilor Părților în conformitate cu prevederile Acordului, fiecare Parte va prezenta, informațiile necesare solicitate de cealaltă Parte.

Părțile vor elabora un plan de acțiuni privind asigurarea măsurilor organizatorice de implementare a acestuia, iar ministerele educației vor asigura monitorizarea și raportarea privind implementarea tratatului.

Pe plan intern, Ministerul Educației și Cercetării va prezenta semestrial Ministerului Afacerilor Externe informația privind eventualele deficiențe întâmpinate la implementarea tratatului vizat, precum și anual informații privind procesul implementării prevederilor acestuia.

6. Aspectul financiar

Finanțarea sucursalei Universității din Ruse „Angel Kanchev” va fi asigurată din bugetul Universității din Ruse „Angel Kanchev”, în conformitate cu legislația Republicii Bulgaria.

Guvernul Republicii Moldova va acorda, în comodat bunurile Universității de Stat „Grigore Țamblac” în vederea utilizării pentru necesitățile sucursalei Universității „Angel Kanchev” din Ruse, cu sediul din or. Taraclia. De asemenea, anual se vor planifica pentru sucursala Universității din Ruse „Angel Kanchev” cu sediul în or. Taraclia, locuri cu finanțare de la bugetul de stat al Republicii Moldova, conform planului de admitere (comanda de stat). Aceste locuri vor fi oferite pentru instruirea cetățenilor Republicii Moldova, de alte etnii, decât cea bulgară.

Cheltuielile pentru finanțarea instruirii, prin comanda de stat, a cetățenilor Republicii Moldova la programele acreditate ale Universității „Angel Kanchev” din Ruse, Bulgaria sucursala din Taraclia vor fi acoperite din contul mijloacelor alocate de la bugetul de stat al Ministerului Educației și Cercetării la programul 8810 „Învățământ superior.

Salariații Universității de Stat „Grigore Țamblac” vor fi disponibilizați potrivit legislației Republicii Moldova în cazul imposibilității transferului acestora, iar cheltuielile de disponibilizare ale salariaților vor fi acoperite din contul Universității de Stat „Grigore Țamblac”.

Astfel, în contextul prevederilor Acordului, în cazul unor disponibilizări, cheltuielile vor fi acoperite de către Universitatea de Stat „Grigore Țamblac”, în limita resurselor financiare anual alocate.

7. Aspectul temporal

Nu va fi necesară aplicarea provizorie a tratatului.

Este de menționat că Partea bulgară a finalizat procedurile juridice interne necesare înființării sucursalei în discuție, fapt comunicat prin Nota Verbală a Ambasadei Republicii Bulgaria în Republica Moldova nr. K1-03-19/21.08.2024.

Pentru monitorizarea implementării Acordului Părțile își vor prezenta o dată în semestru rapoarte de monitorizare a implementării tratatului și în caz de necesitate vor organiza reuniuni sau consultări în acest sens.

Suspendarea prezentului Acord este posibilă în conformitate cu prevederile *Convenției de la Viena cu privire la dreptul tratatelor* (23.05.1969).

În cazul denunțării prezentului Acord, obligațiile prevăzute de acesta, vor rămâne în vigoare, până la finalizarea studiilor de către studenții și doctoranzii, care au început instruirea până la expirarea valabilității acestuia.

C. Analiza oportunității aprobării Acordului

Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Bulgaria privind constituirea în Republica Moldova, orașul Taraclia, a sucursalei Universității din Ruse „Angel Kanchev”, Republica Bulgaria, a fost semnat la Chișinău, la 26 martie 2024, în cadrul celei de-a IX-a reuniuni a Comisiei interguvernamentale mixte moldo-bulgare pentru cooperare economică.

Acordul va intra în vigoare la data recepționării, prin canale diplomatice, a ultimei notificări scrise prin care Părțile se înștiințează reciproc despre îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea sa în vigoare.

Astfel, în conformitate cu legislația națională în vigoare, consimțământul părții moldovenești va fi exprimat prin actul aprobării, realizat de către Parlamentul Republicii Moldova.

Consimțământul părții bulgare a fost exprimat prin actul semnării.

În context menționăm că la data de 12 august 2024 a fost transmisă notificarea Părții bulgare privind denunțarea *Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Bulgaria privind acordarea asistenței Universității de Stat din Taraclia, Republica Moldova*, semnat la Chișinău, la 30 septembrie 2004, iar la data de 21 august 2024, Partea bulgară a notificat despre finalizarea procedurilor juridice interne necesare intrării în vigoare a Acordului semnat la 26 martie 2024.

Tratatul în discuție este încheiat pe o perioadă nelimitată, cu posibilitatea denunțării acestuia în conformitate cu alin. (2) al art. 21 din Acord.

În context, Ministerul Educației și Cercetării solicită susținerea Hotărârii de Guvern privind promovarea proiectului de lege pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Bulgaria privind constituirea în Republica Moldova, orașul Taraclia a sucursalei Universității din Ruse „Angel Kanchev”, Republica Bulgaria, semnat la Chișinău, la 26 martie 2024.

/ Ministru Dan PERCIUN